

מה העונשים על החזקת סם לשימוש עצמי לאחר חקיקת חוק הסמים המסוכנים?

ביום 26.7.2018 נכנס לתוקפו חוק חדש, "חוק הסמים המסוכנים (עבירת קנס מיוחדת) הוראת שעה), התשע"ח-2018". החוק מאמץ מדיניות חדשה בכל הקשור להחזקה ושימוש בסם הקנאביס, לפיה האכיפה נגד המשתמשים בסם תעבור למתן קנסות מנהליים וייעשה שימוש בהפללה רק כמוצא אחרון. המדיניות החדשה קובעת כי אדם שיימצא מחזיק בקנאביס בפעם הראשונה והשנייה - יושת עליו קנס בלבד ולא יינקטו נגדו הליכים פליליים. במקרה של עבירה שלישית - הטיפול יועבר למסלול של סגירת התיק בהסדר מותנה ותישקל אפשרות שלילת רישיונות הנהיגה או הנשק של המשתמש. רק במקרה של עבירה רביעית ומעלה ¹⁵ המשטרה תשקול הגשת כתב אישום והעמדה לדין פלילי. כמו כן, קיימת הבחנה במדיניות החדשה כלפי קטינים שייתפסו מעשנים סמים קלים, לפיה הטיפול בעניינם יופנה למסלול טיפול מותנה ללא קנסות. עו"ד אסף דוק מסביר אודות החוק החדש נגד משתמשי סמים קלים.

מהו התיקון החדש לחוק הסמים המסוכנים?

התיקון לחוק הוא המשכם של הנהלים חדשים של המשרד לביטחון פנים שיזם במאי 2017 השר לביטחון פנים: "[אי-הפללה של משתמשי קנאביס](#)". בנהלים אלה מוגדרות עבירות על החזקת סם לצריכה עצמית לפי פרק הזמן שחלף מעבירה לעבירה והקנס המוטל על מבצעי העבירה. כמו כן הנהלים מאפשרים לשוטרי הטיול קנסות על מבצעי העבירה ולא להעלים עין.

בתאריך 26.7.2018 נכנס לתוקפו חוק חדש, "[חוק הסמים המסוכנים \(עבירת קנס מיוחדת - הוראת שעה\)](#), [התשע"ח-2018](#)". החוק הוא תיקון עקיף לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 - מס' 15, ותיקון עקיף לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח חדש], התשמ"ב-1982 - מס' 84.

תיקונים אלה מגדירים מהי עבירת קנס מיוחדת, מתי שוטרי רשאי להטילה, איך אפשר לערער עליה, להישפט עליה או לשלמה במועד.

[התיקון לפקודת הסמים המסוכנים \[נוסח חדש\], התשל"ג-1973 - מס' 15:](#)

התיקון מגדיר מהי עבירה ראשונה ומהי עבירה שנייה של החזקה או שימוש בקנבוס לצריכה עצמית. **עבירה ראשונה ועבירה שנייה מוגדרת כך:**

העבירה נעברת בפעם הראשונה ("עבירה ראשונה").

עבירה נוספת הנעברת בתוך חמש שנים ממועד ביצוע העבירה הראשונה ("עבירה שנייה").

כלומר, אם אדם עבר את העבירה הראשונה ובתוך חמש שנים ממועד ביצועה לא עבר עבירה שנייה, הרי **לאחר תום התקופה תיחשב העבירה השנייה כעבירה ראשונה**. אם אדם עבר עבירה שנייה ובתוך שבע שנים ממועד ביצועה לא עבר עבירה שלישית, **ייראו את העבירה הנוספת כעבירה שנייה**. שתי נסיבות אלה, הנגזרות מפרק הזמן שחלף בין עבירה לעבירה, מגדירות מהי עבירת קנס מיוחדת ומהו הקנס בגינן:

■ עבירה ראשונה = 1,000 ש"ח.

■ עבירה שנייה = 2,000 ₪.

הוראות אלה לא חלות על מי שהורשע בחמש השנים שקדמו לביצוע העבירה בעבירות מסוג פשע, עבירות

שימוש בחומרים מסוכנים, מי שבמועד ביצוע העבירה היה מתחת לגיל 18, חייל או אסיר, מי שעבר במהלך ביצוע העבירה עבירה נוספת. כדי לקבוע האם החזקה או השימוש בסם הקנבים היא עבירה ראשונה או שנייה, מתחשבים גם בשאלה האם האדם החזיק או השתמש בקנאביס בעבר.

התיקון לא משנה את סיווג העבירה של [החזקה או שימוש בסמים לצריכה עצמית](#) כעבירה מסוג עוון. נוסף על כך, התיקון לא גורע מסמכותו של תובע להגיש כתב אישום על עבירת קנס מיוחדת, ובלבד שטרם נמסרה הודעת התשלום לאדם.

התנאים למתן קנס מנהלי בלבד על החזקה ושימוש בקנאביס ללא רישום פלילי

התיקון לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח חדש], התשמ"ב-1982 - מס' 84, מגדיר את סדרי הדין, קרי הקנס על עבירות אחזקת ושימוש סם קנבוס לשימוש עצמי, בקשה להישפט, ביטול הקנס וכדומה. [לאור התיקון](#) יחולו על עבירת קנס מיוחדת סדרי דין קבועים וההוראות הבאות:

- אם שוטר מניח אם אדם עבר עבירת קנס מיוחדת והוא אף תפס את הסם, הוא רשאי למסור לאדם הודעת תשלום קנס.
- בהודעת תשלום הקנס יפורטו פרטיו האישיים של האדם, תיאור של העבירה, ציון המקום והזמן, ציון סעיפי החוק הרלבנטי וגובה הקנס שהוטל על האדם.
- על האדם לשלם בתוך 60 יום את הקנס הנקוב, אלא אם הודיע שברצונו להישפט על העבירה.
- אם שילם את הקנס, הוא נתפס כהודה באשמה לפני בית משפט, הורשע ושילם את עונשו, אלא אם תובע ביטל את הודעות תשלום הקנס או אם הנקנס הגיש בקשה להישפט.
- אם שילם הנקנס את הקנס, יושמד הסם המסוכן, אלא אם המשטרה ביקשה אחרת. עם זאת, הסם לא יושמד לפני תום התקופה שבה ניתן להגיש בקשה להישפט.
- הנקנס רשאי להגיש **בקשה לביטול קנס** בתוך 30 יום מקבלתו, בנימוק שנסיונות העניין שלו אינם מתאימות להעמדתו לדין. עם זאת יש לדעת כי בקשה זו לא דוחה את המועד לתשלום הקנס.
- תובע רשאי לבטל את הודעת תשלום הקנס, אם חשב שהנסיונות מתאימות לכך. עם זאת, הוא לא יכול לבטל את הודעת תשלום הקנס אם הנימוק לביטולה הוא שכלל לא נעברה עבירה או שמישהו אחר ביצע אותה.
- אם התובע דחה את הבקשה לביטול הקנס, רשאי הנקנס להודיע על רצונו להישפט בתוך 14 יום.
- תובע רשאי לדון בבקשה לביטול קנס, גם אם חלף הזמן המיועד, אם שוכנע שקיימות נסיבות מתאימות שלא תלויות בנקנס ושמנעו ממנו להגישה במועד. עם זאת, אינו יכול לבטל את הקנס שהוגש באיחור בטענה שנדרשות פעולות חקירה נוספות.
- אם הנקנס הגיש בקשה להישפט ומעדיף לעשות כך במקום לשלם את הקנס, הוא לא יהיה רשאי להגיש בקשה לביטול קנס במקביל.
- עליו להגיש את הבקשה להישפט בתוך 30 יום מיום שקיבל את הודעת תשלום הקנס ועליו לפרט בבקשה את נימוקיו.
- והיה אם הנקנס הגיש בקשה להישפט, המשטרה רשאית להמשיך בחקירה פלילית לגבי העבירה. אם התובע נוכח לדעת שזו עבירת קנס מיוחדת והראיות עליה מספיקות לאישום, הוא רשאי להעמיד לדין את הנקנס.
- אם הנקנס נשפט, ובית המשפט הרשיע אותו בעבירת קנס מיוחדת, בית המשפט רשאי להטיל עליו קנס **בסכום שלא יפחת מפי שלושה מסכום הקנס הנקוב בהודעות תשלום הקנס המקורית (!)**.

□ אם הנקנס הגיש בקשה להישפט לאחר ששילם את הקנס ובית המשפט זיכה אותו מהעבירה, יש להחזיר לו את סכום הקנס ששולם לפי הוראות חוק המרכז לגביית קנסות.

□ והיה אם בוטלה הודעת תשלום הקנס, רשאי קצין המשטרה להורות על השמדת הסם המסוכן שנתפס.

□ אם הנקנס לא שילם את הקנס וגם לא הגיש בקשה להישפט, ועבר המועד לתשלום הקנס וגם עבר המועד להגשת הבקשה להישפט, יראה אותו בית המשפט כאילו הורשע בבית המשפט ויגזור עליו את סכום הקנס הנקוב המקורי. על כך תיוסוף תוספת פיגור.

□ בית המשפט רשאי לחייב נקנס שניהל את הליכי המשפט בחוסר תום לב או בהכבדה על ההליכים, בתשלום הוצאות המשפט.

כדי ליישם את כל ההוראות של התיקון, משטרת ישראל רשאית לנהל מאגר מידע שיכלול רישומים מפורטים על כל נקנס בגיר שעבר עבירת קנס מיוחדת, להוציא מקרים שבהם התיק נסגר מחוסר אשמה. המרשם יכלול את תיאור העבירה ומועד ביצועה, את סכום הקנס ופרטים נוספים על הנקנס.

קיבלת קנס או זומנת לחקירה בגין החזקה או שימוש בסמים קלים?

במידה וקיבלתם קנס מנהלי או זומנתם [לחקירת משטרה](#) בחשד להחזקה או שימוש בסמים קלים יש להיעזר [בעו"ד פלילי מנוסה](#) שיידע כיצד לנווט בין האפשרויות השונות שהחוק החדש מאפשר לו. יש לוודא את פרקי הזמן שחלפו מעבירה לעבירה והאם גובה הקנס מתאים להגדרות התיקון. כמו כן עו"ד פלילי מקצועי יוכל ליעץ לכם אם באפשרותכם להגיש בקשה לביטול קנס ויוכל להדריך אתכם כיצד למחוק את התיק מהרישום המשטרה בגין [חוסר אשמה פלילית](#).

על מנת ולמנוע את הכתמת עתידך בפלילים עליך להיוועץ בעורך דין פלילי מנוסה שיסיע לך בין אם זה בנושא הקשור לקנס המנהלי ובין אם זה בחקירה המשטרתית או בניהול קו ההגנה שלך בבית המשפט, שכן המדובר בעבירה שתוצאתה עשויה לעיתים להיות הרסנית עבורך. משרדנו מספק ייעוץ וייצוג משפטי לחשודים ונאשמים בעבירות סמים מזה תקופה ארוכה ובכך שומר נאמנה על הזכויות והאינטרסים שלהם תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במנגנונים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצונם. במידה וזומנת לחקירה או הוגש נגדך כתב אישום בעבירות סמים קלים פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או [השאר פרטים](#) ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.

{*:fast_contact}